

Påskriket

Dunker-ringens Påskrik nr. 34 - desember 2005

www.dunkerringen.org

Formannen har ordet

Da har så tiden atter kommet til at en skal sette seg ned for å komme med noen synspunkter og betraktninger. Jeg må få presisere att disse er høyst personlige og har ikke med styrets syn å gjøre.

SIGMUND JOHANSEN

Jeg har nå, ettersom de forskjellige mesterskapene er over, lyst til å dvele litt ved disse. Årets distriktsmesterskap og norgesmesterskap gikk i år i det jeg vil kalle normalt norsk høstvær, med variable vitringsforhold. Av 125 jaktchampioner som startet i DM var det, om jeg ikke har regnet feil, kun 14 som jaget til 1 EP. I NM var det kun 4 som fikk 1 EP. Ikke det at jeg ikke unner alle full klaff ved slike anledninger, men jeg synes det er litt deilig og se at hunder som kommer med ved slike anledninger er litt "menneskelige". Det viser at en kan komme langt med losminutter og normale egenskaper. Det har i en periode blitt fokusert mye på høye egenskapspoeng, tapsfrie loser etc. Jeg har hørt folk si at den og den hund ikke egner seg i mesterskap, fordi egenskapspoengene blir for dårlige, det er ikke en "190 hund" er det blitt sagt. Dette er hunder langt, langt over snittet, som duger alle dager i uka til alminnelig jakt. Dette blir i mine øyer reint for dumt, og sier ikke så reint lite om

hvilke tanker og holdninger som finnes i enkelte miljøer. Dette gjør at mange kvier seg for å starte, og har også noe å gjøre med de signaler vi sender ut til samfunnet vi har rundt oss. Jeg synes derfor vi skal "glede" oss litt over årets resultater, kanskje mange av oss ikke har så værst bikkjer allikevel.

Har en tanker omkring dette, så unngår en dessverre ikke å streife innom de nye jaktprøvereglene. Jeg tror dessverre disse bidrar til økt poenghysteri, da enkelte av egenskapene er blitt tillagt mer vekt og dermed er blitt mer viktige enkeltvis.

Det er vel kanskje også et tegn i tiden at flere og flere argumenterer for å kutte ut eliteprøver i vanlig forstand. Dvs at en kan bli jaktchampion med for eksempel 3 eller 4 stk 1ÅP, med krav om terminfestet, barmark osv. Jeg tror kanskje noen arme sjeler i diverse jaktprøvekomiteer rundt om vil være enige i dette, når en ser den stria det er med å skaffe terreng, dommere, innkvartering osv. Jeg mener ikke vi bør avskaffe

mesterskapene, men det må være mulig å ha flere tanker i hodet på en gang.

For rasene som sådan er mesterskapene selvsagt viktige. I årets distriktsmesterskap var det med i alt 16 dunkere. Dette er 4 stk mindre enn i fjor hvor det var 20 stk. Jeg synes 20 hunder er det minste vi bør ha med skal vi ha en nogenlunde statistisk mulighet for å få med fire – fem stykker videre. Det er ikke til å komme utenom at disse mesterskapene er viktige for etterspørselen etter hunder av vår rase. Det er derfor viktig at de som har mulighet melder på, slik at vi viser at våre hunder duger, vi ser jo at det ikke er så farlig. Når det var en liten nedgang i antall startende tror jeg det er litt tilfeldig. I og med at de nye reglene favoriserer eldre hunder og vi vet at vi har mange unge, gode hunder på gang, tror jeg dette vil rette seg ganske snart, kanskje allerede til neste år.

For øvrig gleder det meg stort å se mange av bildene og historiene vi får inn på vår hjemmeside, det er i større og større grad vanlige jaktbilder fra vanlige jegere, gjerne med barn og unge involvert. Et par av disse bildene er av jegerens første hare for egen hund. Dette har fått meg til å tenke tilbake på min første hare, det var for en dunker (selvsagt) som het Pelle. Det var den tredje haren som ble skutt for denne hunden, det ble skutt èn av andre jegere som trodde det var deres hund, og deretter èn av en fuglejegerkompis som hadde et lyst øyeblikk hvor han ble med på harejakt. Vi hadde mange, mange loser den første høsten uten at det liksom ordna seg, den kom enten fra feil hold, for fort, eller jeg syntes det var for tidlig. Endelig en dag, rettere sagt en blikkstilte morgen, ville det seg rett, og haren kom på post. Jeg var så grøtet i stemmen at jaktkompisene ikke hørte det var dooooot jeg skrek.

Tenkte i denne forbindelse å komme med en utfordring, jeg foreslår at vi sender inn og forteller en historie til Påskriket. Den må gjerne handle om den første haren eller en annen liten historie som har brent seg fast i

minnet. Jeg tenker det slik at den som skriver inn utfordrer en annen til å sende inn til neste nummer. En jeg kan tenke meg har opplevd mye og mangt, som sikkert mange av oss vil høre om, er Arne H. Bakkestuen. Jeg utfordrer derfor deg Arne, til og komme med en liten historie. Du utfordrer samtidig en annen til neste nummer.

Jeg har vel kanskje gjort det før, men gjør det gjerne igjen. Jeg må få berømme avlsrådet vårt. Det kommer dessverre ikke alltid frem hvilken enorm arbeidsinnsats som blir lagt ned av et samlet råd. Hver forespørsel får en rask og grundig behandling, de sørger for att nye anbefalinger/godkjenninger og oppdateringer vedrørende løpetid, parringer, fødte kull og antall valper, umiddelbart blir oppdatert både ved utsendelse etter mailingliste og til vår hjemmeside. De oppdaterer også valpelisten fortløpende i samarbeid med vår valpeformidler. Dette resulterer i at potensielle valpekjøpere slipper å drive "dektektivarbeid" for å finne aktuelle kull. Oppdretterne får også publisert valpene sine effektivt og ryddig. Vi har i skrivende stund kun 2 ledige valper, det sier ikke lite når vi vet att vi for kort tid siden hadde en del hanvalper ledige.

Avlsrådet skal også ha honnør for at de håndterer sykdomsbildet ryddig og seriøst. Det er i den senere tid dukket opp eksempler på epifysedysplasi, en lidelse som det blir redegjort for et annet sted i bladet. Rådet samarbeider i denne sak med tilgjengelig ekspertise på en sånn måte at jeg føler meg trygg på at dette er under kontroll.

Vel, dette er noe av det som rører seg i hodet på en ganske vanlig harajeger der han sitter på sekken og venter på uttak eller gjentak i et ganske alminnelig tap. Ja, de finnes fremdeles i min verden.

Ha en riktig god jul og et godt nytt dunkerår!

Bitt av Flått

Jeg skrev et innlegg i Påskriket om Balder, like etter at han begynte å jage. Her er en liten oppfølging, selv om den beskriver en sesong full av bekymring.

RUNE ARSTEIN

I tiden som har gått har jeg hatt mange fine turer i skogen sammen med ham. Vi har stort sett jaktet i Nord-Trøndelag, samt øyene Dønna og Vega på Helgelandskysten.

Balder jager veldig bra. Han er etter min mening veldig god til å ta ut hare. Forrige sesong hadde vi ut hare hver gang vi jaktet. Jeg stilte ham på eliteprøve i Lierne i desember i 2004. Han gikk da til første begge dagene, og fikk 380 poeng til sammen.

Denne sesongen hadde jeg tenkt å konkurrere med ham, for å se hvor langt han ville nå. Jeg skulle jobbe et år i Forsvarets Narkotikagruppe i Troms og pendle hjem til familien. Jeg tok med Balder og hadde for så vidt ingen andre forpliktelser enn jobben.

Imidlertid skjedde det noe som jeg ikke tok alvorlig nok. Uken før jeg dro nordover fant jeg en flått som satt i skallen på ham.

Det var hjemme på Kolvereid den nest siste uken i juli. Jeg fant frem pinsett og dro den ut. Dette er eneste flåtten han har hatt.

Jeg dro ikke til veterinær, men fulgte ekstra godt med, og kunne ikke se noe unormalt de påfølgende dagene. Jeg tenkte vel som mange, at sykdom hender ikke meg.

Sykkelturene om ettermiddagene og treningsslippene i helgene gikk veldig bra. Jeg kunne ikke se noen unormale reaksjoner eller slapphet. Tvert i mot så kom vi etter hvert i veldig god form begge to. Jeg glemte etter hvert flåtten.

Jeg var avskåret fra å jakte første helgen. Den andre helgen dro jeg til en øy i Sør-Troms. Vi lå i lavvo og opplevde et vredens uvær. Vi måtte opp om natta og berge utstyret.

Jeg skjøt hare for ham etter ca 7 timers dag. Balder la seg da ned og krøllet seg sammen ved siden av haren. Dette syntes jeg var rart. Normalt må jeg koble slik at han holder seg på doten. Imidlertid kviknet han litt til etter at han fikk veide, og jeg tenkte at han ikke var kommet ordentlig i form enda.

Søndagen virket han å være i form igjen og jeg skjøt en hare for ham tidlig på ettermiddagen. Han holdt seg også da i nærheten, men la seg ikke ned. Vi avsluttet etter ca 6 timer og dro hjem. Hele uken etter holdt vi oss i ro foruten lufteturene.

Lørdag 24. september dro jeg til Setermoen. Jeg slapp Balder midt på dagen. Etter ca 4 timer oppdaget jeg at han virket støl. Han haltet på en måte, uten at jeg kunne si at det var den ene eller den andre foten. Jeg sjekket labbene og de var helt fine.

Etter hvert gikk farten ned til et minimum, og han virket direkte tom. For de som så herrestafetten i ski VM kan man si at han gikk på "en Brink." Da jeg kom hjem måtte jeg bære ham ut av bilen. Han sjanglet seg inn og la seg midt på stuegulvet.

Han virket på en måte som om han var sedatert. Tungen kom ut og han slikket seg svakt på leppene. Jeg tvang ham bort til matskålen og han kom seg litt etter at han hadde spist.

Tankene kretset rundt mange ting den dagen og dagene etter. Jeg tenkte at jeg hadde føret ham for lite, jeg gav ham orme-
kur, og jeg tenkte at han hadde blitt sjuk etter uværshelgen i Lavvo. Jeg bestemte meg uansett for at han skulle få 14 dagers fullstendig hvile. Jeg tok ham derfor ikke med da jeg dro hjem til familien den 1. uken i oktober.

Etter at jeg kom hjem snakket vi mye om Balder. Han var hjemme hos mine foreldre og var tilsynelatende kommet til hektene igjen. Plutselig husket vi flåtten som hadde sittet i skallen på ham. Da jeg kom nordover bar det til veterinær og blodprøvetaking. Svaret kom fra Tyskland en uke senere. Balder hadde Boreliose. Veterinæren skrev ut penicilin samme dag som resultatet kom. Dette var fredag den 14.10.

Det gikk altså 2 mnd før jeg så sympto-
mene og 3 mnd før jeg fikk diagnosen på ham.

Påfølgende mandag skulle hundene ved gruppen til årlig sjekk ved Finsnes Dyreklinikk. De har spesialisert seg på husdyr, og jeg ble med for å høre om deres erfaring med Boreliose.

Den ene av veterinærene hadde studert i Budapest i Ungarn. Hun kunne fortelle at Boreliose lot seg kurere. Hun hadde daglig behandlet tilfeller av sykdommen under sin praksistjeneste i Ungarn. Hennes erfaring var at tilnærmet 100% ble friske.

I tillegg kunne hun fortelle at klinikken hadde bygd seg opp med et meget avansert mikroskop og laboratorium. De kunne fastslå om Balder var smittet uten å sende blodprøve til Tyskland. Likeså ville de kunne se om han var frisk etter penicilinkuren.

Bakterien som forårsaker Boreliose sitter på steder i kroppen som gjør det helt nødvendig å bruke medisin i behandlingen. Doseringen blir regnet ut etter kroppsvekt. Det er avgjørende at kuren blir trukket ut over tre uker, og gitt både morgen og kveld, for å unngå for store svingninger i virkning-
en.

Under kuren gav jeg ham vanlig kulturmelk i tillegg til at jeg føret tørt. Han reagerte ikke negativt på medisinen. Både matlyst, humør og avføring var helt normal.

Etter at kuren var ferdig måtte jeg vente i ti dager før ny blodprøve ble tatt. Dette var lange dager. Balder ble friskmeldt den 15.11. Jeg må innrømme at gledestårene presset på. Det kan være julebordsesong så mye det vil. Nå blir helgene brukt til jakttur.

Ifølge veterinæren forebygges flåttbitt enklest med å benytte et flåttbånd. Disse selges hos veterinær og er lette å ta av og på. En del dyre- og sportsbutikker selger også slike. Imidlertid er disse å betrakte som piratkopier og kan være skadelig for hunden.

Det er nå påvist flått i hele landet. I sommer ble det oppdaget et tyvetalls tilfeller bare i Troms. Også i deler av Finnmark er det funnet flått. En ting er i alle fall sikkert. Når sola kommer tilbake her nord så sitter flåttbåndet på Balder.

Samling og årsmøte 3.-4. juni 2006.

Se side 34.

Hundens språk - de dempede signalene

Hunder lever i en verden full av sansinntrykk, syn, lukt og hørsel. De er raske til å oppfatte små detaljer.

Opp gjennom tiden utviklet ulver og hunder et utrolig kommunikasjonsnett, som har satt dem i stand til å unngå og til å løse konflikter.

LINDA PERSSON

Hunder er utstyrt med et signalsystem som kalles ”dempende signaler”. Det finnes 30 av dem, kanskje flere!

Problemet er at hundene bruker dette signalsystemet også overfor oss mennesker, fordi det er det språket de kan, og tror at alle skjønner. Vi må lære oss å forstå hundenspråket, så vi kan forstå hundene våre. Der ligger kjernen til et godt liv sammen.

Gjesping

Hunden kan gjespe når noen bøyer seg over den, når du blir sint i stemmen, når noen bråker i huset, når den sitter på dyrlegens kontor, når noen kommer gående rett i mot den, når den er stresset av glede og forventning, for eksempel når den skjønner dere skal på jakt. Når du ber hunden gjøre noe den ikke har lyst til, når du trener for lenge så den blir sliten, når du har sagt NEI til noe, og mange andre situasjoner i dagliglivet.

Truende signaler

Gå rett i mot, bøye seg over, ta etter, holde, stirre i øynene, stor fart osv., vil alltid få en hund til å bruke et dempede signal.

Alle hunder kjenner alle signalene. Når en hund gjesper og snur på hodet, så vil hunden den ”snakker” med, kanskje slikke seg på nesa og snu ryggen til.

Signalene er internasjonale og universelle.

Alle hunder over hele verden har det samme språket. En hund fra Japan vil kunne bli forstått av en dunker fra Østerdalen og Norge!

Gå ned med frambeina

Også kalt lekestilling. Hunden inviterer ofte til lek ved å gå ned med frambeina og hoppe og slå frambeina i underlaget. Det er like ofte at hunden står helt stille, og bruker signalet for å roe ned noen. Kommer to hunder litt for brått på hverandre, vil du ofte se at de går ned i lekestilling. Dette er et av de virkelig tydelige tegnene, særlig fordi de ofte står nede i noen sekunder, slik at du får god tid til å observere.

Snuse i bakken...

...er et mye brukt signal. Det kan være alt fra en kjapp bevegelse ned mot bakken og opp igjen – til å gå og snuse i mange minutter. Kommer det noen mot dere på veien? Kikk på hunden din! Tippet nesen mot bakken? Snur han siden til den som kommer og snuser i veikanten?

Hunder snuser mye, også bare for å kose seg. Hunder er preprogrammert til å bruke nesa, og det er den beste fritidsbeskjeftigelsen de har. Men noen ganger er det demping. Så følg med!

Gå sakte

Stort tempo vil av mange hunder oppfattes som truende. Er en hund usikker, beveger den seg sakte. Vil du gjøre hunden din tryggere, så beveger DU deg sakte.

Kommer hunden sakte når du roper på den? Sjekk tonefallet ditt, er du morsk, irritert eller sint i stemmen? En hund vil automatisk dempe deg og senke farten.

Se på hunden neste gang du roper på den. Gir den deg et dempesignal mens den kommer, for eksempel beveger seg sakte, så må du kanskje endre noe i din egen oppførsel.

Anton Poulsson – Norsk Harehundklubbs første formann

Den 11. november 1989 hadde Drammens Tidende en helsides artikkel om Anton Poulsson. At avisen bringer en så stor minneartikkel om en mann som forlot Drammen i 1894, kan synes underlig. Likevel ikke når en har lest artikkelen! Den utdyper det som Knut Lier skrev i 1959. Derfor finner jeg det viktig å supplere med ting fra denne og fra andre kilder.

HALLVARD HEGNA

Artikkelen har overskiftet **Sir Anton** og er skrevet av journalist Ludvig Throndsen, som jeg har kontaktet pr telefon. Throndsen fortalte da at han hadde gått inn i Drammens lokalhistorie og således oppdaget Anton Poulsson. Han fant da så mye interessant og imponerende stoff om denne mannen at det måtte bli en artikkel av det.

Jeg synes det er interessant å lese om mennesker som har betydd noe i fortiden, særlig om slike som må karakteriseres som store mennesker. Jeg ble derfor umiddelbart grepet av begeistret beundring da jeg fikk å lese Throndsens artikkel om Anton Poulsson.

Anton Poulsson var en stor gründer og en meget dyktig leder og foregangsmann på mange områder, 5. generasjon av en drammens-slekt med røtter i begynnelsen av 1700-tallet. Throndsen skriver at Anton

Sir Anton

Poulsson var ”en mann av uvanlige kvaliteter”, og da er det ikke minst hans rent menneskelige egenskaper som imponerer. Dem skal jeg komme tilbake til. Men først noen glimt fra artikkelen, som gir et innblikk i Anton Poulssons liv og omfattende innsats.

Han gikk til sjøs som 16-åring og ble kaptein 24 år gammel. Siden ble han forsikringsmann og er karakterisert som ”**den norske sjøassuransens største navn**”, regjeringsoppnevnt formann i Krigsforsikringens styre under *Første Verdenskrig*, æresmedlem i *Norske Veritas* og i *Norsk selskap til Skibbrudnes Redning*. Da han døde i 1934, ble én av redningsskøytene gitt navnet ”*Anton Poulsson*”.

I 1917 ble han kommandør av St. Olav, og i 1920 fikk han en høy britisk orden. (Dette var en av årsakene til at han er blitt kalt *Sir*

Anton, selv om det bare er britiske borgere som kan bli en virkelig "Sir", dvs adlet. Hans fulle fornavn var for øvrig Søren Anton.)

Anton Poulsson deltok også i politikken og var i noen år ordfører i Drammen og siden bystyremedlem i Kristiania, som jo Oslo het fram til 1925. Han flyttet dit i 1894, da han ble direktør i *Skibsassuransforeningen i Christiania*, og to år senere tok han initiativet til å danne "Assuransforeningen Skuld Gjensidige" som han da ble direktør for.

At han ved siden av all sin virksomhet også hadde tid til å drive harejakt, vitner om en veldig kapasitet. Jens Anton Poulsson sier om farfaren at han aldri merket på ham at han var stresset. Han var alltid like rolig og så ut som han hadde god tid. Han husker når farfaren, sommer og høst, kom til Rjukan med toget for derfra å dra videre til eiendommen ved Mogen (kjøpt i 1914). Da ble det livlig i huset, med var barn og barnebarn fra Oslo i følget, som alle skulle bespises før de dro videre.

Anton Poulsson var en lidenskapelig harejeger, som elsket livet i skauen med bikkjer og jaktkamerater. Det var da også makt-påliggende for ham å bringe denne interessen videre til sønner og sønnesønner. (Anton Poulsson og hustruen Ina Bolette, født Jørgensen fikk 8 barn og 41 barnebarn.) Disse fikk tidlig være med, og ble opplært til å omgås våpen.

Da Anton Poulsson fylte 70 år, var det en som som skrev en hyllingsartikkel til ham, han kalte seg "en landsens mann". Jeg synes den forteller noe viktig om 'mennesket og harejegeren Anton Poulsson':

Poulsson er kjendt i hver en krok og hvert et avhull i våre østlandsbygder, kjendt og skattet av alle landsens folk han er kommet i berøring med, og som en av disse vil jeg få lov at sende ham en hilsen.

Harejakten var for 30 år siden (i 80-årene) i forfald, i det rypejakten her i landet

ble den moderneste jagt. Men Poulsson svigtede ikke sin første kjærlighed, og han holdt den oppe, indtil jægerne nu atter har fåt forståelsen av at denne jagt, når den blir drevet til høi fuldkommenhed, står på høide med, om ikke over al jagt."

Jeg synes også Ludvig Throndsens avslutning av sin artikkel gir en så god beskrivelse av Anton Poulssons menneskelige egenskaper, at jeg vil gjengi hans ord:

"Den lokalt nokså ukjente drammenseren Anton Poulsson døde i 1934, 87 år gammel, og ble da minnet med blant annet disse ordene: "Sjelden har man som hos ham, sett skarp intelligens så lykkelig forent med sunn sans og overbærende forståelse". Det må, i tillegg til karakteristikken "elskverdig", kunne oppfattes som en dekkende beskrivelse ikke bare av Anton Poulsson, men også av "den poulssonske ånd", som synes å ha preget hans ofte konfliktfylte arbeid. Selv kunne han da også si det slik da han så tilbake på sine 25 år i Skuld, ved foreningens jubileum i 1922: "Jeg vet ikke at jeg i disse år er kommet på kant med en eneste. Og har vi ikke skjønt hverandre fra begynnelsen, så har vi bestandig skjønt hverandre til sist."

I vår tid får vi høre og se meget som er nedslående, ikke minst om menneskelig skrøpeligheit. Jeg håper derfor at Påskrikets lesere vil synes det har vært givende å lese om et klokt og stort menneske fra fortiden (som attpå til var en pasjonert harejeger, og da kjenner vi oss på bølgelengde med ham). Men, som når det gjelder mange av 'de store' i historien, så var de ikke 'store' alene av egen kraft. Det var ofte som Ibsen uttrykte det: "Der stod en kvinne bak". Jens Anton Poulsson forteller at når en kom inn i farfarens hus på Fornebu (det eksisterer fremdeles), som het Inabo, står det med store bokstaver på peisen i forstuen.: "**DU VAR DEN STERKESTE AV OSS TO OG DERFOR HETER DET INABO**" – ord som bekrefter at Anton Poulsson også var et ydmykt menneske.

Arne Wangens beskrivelse av Ring Poulsson

I en artikkel om harehundene i 1880-årene gav Arne Wangen denne beskrivelsen av Ring nr. 10:

” – Så presenterer jeg et fotografi av Ring nr. 10. Og jeg ber den interesserte leser studere dette billede nøie. Se den sterke kropp med det brede og dype bryst og det gode forbryst. De brede lår og de krafteige, riktig vinklede bakben. De rette sterke forben. Og legg merke til de korte, runde, høie labber, og den lange, sterke hals. Og se så nøie på det tørre og vel skårne hode med den lange snute og de vel ansatte, nedentil avrundede

ører. Øinene var stor og dyp nøttebrune. Og som det fremgår av billedet, hadde hodet den riktige tyngde. Hele hunden strutter av kraft, det er rase! Og vel å merke. Da dette billede av Ring blev tatt, var han omkring 10 år! Av farve var han mørk droplet og med blakkbrune tegninger på ben og hode.

Alderen har gjort at han var blitt neste hvit i hodet og på bena da billedet ble tatt. Halen var vel ansatt og velbåret, tykk ved roten og solid. Navnet ”Ring” fikk han fordi halsen hadde en bred, hvit ring, som på nakken dannet et stort kors.”

*Arne Wangen er kjent for sin bok fra 1934: ”Harejakten – en kortfattet veiledning for yngre harejegere”. Han legger bl. a. vekt på harejaktens terminologi. Da Olav Haga var redaktør, hadde Påskriket utdrag fra boka.

Profilen – møte med Jens Anton Poulsson

Mitt første møte med Jens Anton Poulsson var for 17 år siden, da jeg hadde hovedansvaret for å lage NKKs film om Dunkeren. Han gav da tillatelse til å benytte tegninger av Ring nr. 10 og Klinge nr. 12 (av Jens Poulsson) i introduksjonen av filmen.

HALLVARD HEGNA

I arbeidet med Påskriket gjennom mange år, og med dunkerhistorie, har tanken på familien Poulsson vært nærliggende. Og jeg syn-

tes vi måtte benytte anledningen til å friske opp historie og bringe inn også det tredje ledd av stammen (nå og det femte). For å gjøre oppmerksom på Dunkerringens eksistens, sendte jeg derfor Jens Anton Poulsson en bunke med gamle nummer av bladet vårt.

Jeg fikk straks en hyggelig respons pr telefon, og det ble avtalt et møte på våren. Og på formiddagen fredag 15. april svingte jeg inn på gårdsplassen hans i Kongsberg, hvor Jens Anton satt i sola og ventet på meg. Jeg ble invitert til å spise lunch med ham, og vår samtale kom i gang. (Den 31. oktober var jeg på et nytt besøk.)

Jens Anton Poulsson er født i 1918. Selv

Jens Anton Poulsson
med sin siste hund,
Klinge 13990/77

Anton Poulsson ved skrivebordet hjemme.

er jeg 10 år yngre, og jeg opplevde krigsårene som barn fra jeg var 12. Dette satte dype spor i mitt indre landskap. Jeg fulgte nøye og engasjert med, og slike som hadde utmerket seg i begivenheter under krigen, ble selvsagt gjenstand for min beundring og interesse.

Jeg må derfor si at det var med ærefrykt jeg gikk til møtet med Jens Anton Poulsson. Vi skulle snakke om harejakt og hunder, og om familien. Men samtalene har selvsagt også berørt krigstiden og emner knyttet til mennesker og historie.

Den store danske samledikteren og pressten N. F. S. Grundtvig skapte et begrep som jeg gjør en vri på. "Menneske først, kristen så!" sa han. Jeg sier derfor: "Menneske først, harejeger så!" Dette er tilfelle når det gjelder alle de tre som det handler om i dette nummeret av Påskriket, og det er dét som gjør dem særlig interessante.

Jens Anton Poulsson er med sine 87 år ennå en høyreist mann som bærer preg av dét som jeg tror gjorde ham i stand til å utfø-

re bragder under krigen. Det er sinnsro og en naturlig verdighet og autoritet som jeg ikke forbinder med hans yrke som offiser. Han er av natur en leder med evne til å mestre utfordrende og farlige situasjoner.

Jens Anton Poulsson vokste opp på Rjukan, med Hardangervidda som nærmeste tumleplass for en unggutt. Han hadde foreldre som viste ham stor tillit, og som uten synlig engstelse gav ham frihet til å utfolde seg i skogen og fjellet fra han var barn. Han ble derfor tidlig gjort fortrolig med bruk av våpen, og han felte sin første hare som 11-åring i 1929. Og sammen med en god kamerat utforsket han Hardangervidda og lærte å livnære seg av fjellet. For ham gjaldt den samme leveregel som Fridtjof Nansen hadde når han drog på tur i Nordmarka: Middagsmaten skulle tas med fiskestanga, og en skulle kunne greie seg med lite av medbragt.

Denne "fjellskolen" i nøysomhet og utholdenhet kom godt med da han som leder av forpartiet til tungtvannssabotørene, måtte

Jens Anton Poulsson med sin første hare, 11 år gammel i 1929.

Fra samme jakttur som over, på 'Sundet' ved Møsvatn, faren Jens lengst til høyre. Jens Anton skimtes mellom de to lengst til venstre. Jens Anton forteller at faren ikke syntes om denne type harejakt. Dette var en selskapsjakt hvor svogeren hadde invitert venner fra Skien. Da skulle det være mye skyting og mange harefall.

leve av det vidda bød på til livsopphold. At det foregikk i de fjell som han kjente og var godt fortrolig med helt fra barndommens dager, var nok viktig for resultatet. (Familien har hatt eendom innerst ved Møsvatn fra bestefarens dager.)

Og Jens Anton Poulsson har som generasjonene før ham, vært trofast mot harejakten alle sine dager, og som farfaren og faren, har han holdt seg til dunkere med aner tilbake til Ring. Jeg har fått se et stamtavle-oppsett etter faren, som viser Ringslektens hunder i familiens og bekjentes eie fram til hans siste hund, Heisa II, f. 22/7-1952. Hun hadde valper med Sang Holt i 1958. Det er ellers også andre kjente hunder i rekken, med eiere som Arne Wangen og Arne Gallis (Ch Tussa).

Jens Antons siste hund av Ringslekten var Klinge 13990/77. Men han har også hele tiden drevet harejakt etter Klinges tid. Denne høsten har han vært på jakt både ved Møsvatn og i Hovin, sammen med en jaktkamerat fra Kongsberg som har dunker, og de har hatt friske loser og skutt hare.

Under jakten på Lie hendte det Jens Anton noe spesielt og 'morsomt', og han forteller: "Jeg skjøt nesten en hare i høst, noe som

var artigere enn om jeg, gamle mannen, fikk skutt en hare. Raya tok ut med beskrik ovenfor oss (de var flere, blant andre barenbarnet Jens Christoffer), og losen gikk forbi oss ned mot jordene. Jeg flyttet meg ca. 150 meter og fant en post med utsikt. Det varte og det rakk – da fikk jeg se noe hvitt som rørte seg bak et briskekjerr, og jeg ventet at haren skulle komme fram. Dét gjorde den, og satte seg på 20 meters hold, den satt og lyttet etter hunden. Da var det bare, pent og pyntelig, å få børsa opp og trekke av. 'Klikk!' sa det. (Jens Christoffer har fått geværet mitt, og jeg hadde en "kanon", en browning.) Jeg tok ladegrep, noe som hørtes godt – tok sikte og trakk av igjen. Et nytt klikk, men haren satt. Fikk inn en ny patron, men 'klikk' igjen! Tennstempelet var brukket. Da fant jeg ut at nå får jeg gå hjem. Jeg dro tilbake til Lie og gikk opp igjen med en gammel hagle, en hanebørse, men losen

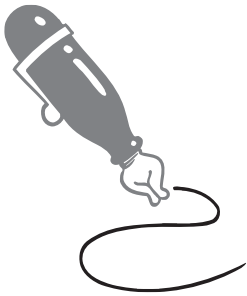
gikk. Da kom jaggu haren til meg igjen. Men da var'n kjapp. – Den historien er mye bedre enn om jeg hadde skutt en hare!" sier han.

Dét kan vi vel si oss enige i, selv om det ikke alltid arter seg så morsomt (har selv opplevd det samme, men med bare ett klikk og haren vekk).

Jens Anton Poulssons siste stilling i hæren, var som sjef for IR 3 på Heistadmoen ved Kongsberg. Han slo seg derfor ned i denne byen, hvor han bor i et gammelt hus med fine og interessante stuer. Men fordi han nå er enkemann og enslig, holder han til i sin 'hule' i annen etasje, et rom som bærer preg av det livet han har levd. Og jeg vil si det har vært en opplevelse for meg å få komme på besøk og samtale med Jens Anton Poulsson, en mann som ikke bare er harejeger, men også et interessant menneske.

Jens Anton Poulsson på harejakt med sin dattersønn Jens Christoffer. Han er nå 18 år og er stammens siste ledd som fortsetter familiensharejakttradisjon.

- diktet

Diktet denne gangen er av en lokal dikter fra Solør, Martin Vestlien. Det har seg slik at jeg på hundeutstillingene på Prestøya i Elverum er jeg blitt kjent med en solung som heter Stig Ingar Bredesen.

Han har jeg hatt hyggelige og interessante samtaler med, og da han nevnte dikt av Martin Vestlien, ble jeg interessert. Jeg hadde hørt om Vestlien før, og tenkte at diktene hans måtte høve bra i Påskriket..

Nå har Bredesen sendt meg noen dikt, og sier om dem at "disse dikta jo ikke gir noe ordentlig bilde av diktinga til M. V., men de har jo tilknytning til det vi er så lidenskaplig opptatt av." Og så forteller han at "Martin Vestlien (12.05. 1907 – 8.12.86) var skogsarbeider og levde hele sitt liv i Tyskeberget på Åsnes Finnskog." Bredesen siterer deretter hva Dagfinn Grønset skriver om M. V. i boka Finnskogens folk:

"Martin Vestlien kom som et friskt pust inn i norsk lyrikk. Han tok opp skogsarbeidernes vanskelige kår og småkårsfolkets drømmer og frihetstrang i grensebygden, men han gav også rikelig plass for fine naturstemninger, barsk humor og et saftig språk fra koielig og hverdag. kritikere skrev at det luktet gran og kvae, skogbunn og ferskt tømmer, sol, regn og snø av M. V.'s dikt. Han har ord på seg for å være glad i dyr, blomster og jenter, og har da også i mange av sine vers funnet ekte, følsomme tolkninger av det. Religion og politikk har Vestlien alltid hatt bestemte meninger om; utenom å være en kjent avisdebattant, har han også skrevet boken "Forbannelsen", som i sin tid vakte oppsikt og mye motbør hos kristenfolket." "Og så var han ungar," tilføyer Bredesen.

Jeg synes Martin Vestlien må være et spennende bekjentskap for Påskrikets lesere, så jeg syntes de måtte få del i denne beskrivelsen. Her følger et lite underfundig og humoristisk dikt om harehunden Tass. Det kommer flere siden, og vi kan glede oss til å bli nærmere kjent med Martin Vestlien.

Tass

MARTIN VESTLIEN

*Han Tasseman, han Lasseman,
ja, harahunden vår –
en klok og snodig gammelkar
på over elleve år.*

*Han tusler tenksom om
og følger med i alt som skjer
rundt haga, hus og tun
og tenker sitt om det han ser.*

*Je hogg meg her om dagen
så je måtte gå til sengs,
men står da opp og hinker ut
på krøykja når det trengs.*

*Da følgjer Tass meg 'fundersam
bak bua og på dass –
Je får da hølde øye me'n –
slik tenkjer gamle Tass.*

*For her er nå gæli,
det er lett å skjønne dét,
han skulle gå på tobein
og så homper-n om på tre –
Skal undres – tenkjer'n videre
med sitt 'fundersamme blikk –
om det kan væra beina eller hue
som slår klikk?*